

Szczepanik, Petr. Post-socialist producer: The production culture of a small-nation media industry.

Podle slov Petra Szczepanika nelze z dosavadních publikací nebo z výzkumu post-socialistických filmových průmyslů zjistit základní formální parametry současné producentské praxe. Vysvětluje to několika závažnými důvody, které následně předkládá. V návaznosti na kulturně-industriální analýzu Johna Caldwell a teorii sociálních polí a kapitálu Pierra Bourdieua řeší autor převážně otázky producentských práv a povinností, zavedených praktik a míry osobního vlivu producenta na výsledné dílo. Hlavním cílem je pak reflektovat identitu a pole působnosti současných českých producentů.

Szczepanik se, jak je pro něj typické, noří do problému prostřednictvím základní klasifikace producentské praxe. Dělí ji na čtyři modely: (A) umělecký (A1 – hlavní proud; A2 – marginální) a (C) komerční (C1 – hlavní proud; C2 – marginální). Vzápětí přichází badatel s problémy, jež jsou pro všechny zmíněné modely shodné: 1) žádný model neumožňuje strategické plánování (z ekonomického a dramaturgického hlediska), 2) u všech modelů je vidět (částečné) ignorování literární přípravy, 3) na rozdíl od amerických kolegů se východoevropští producenti v rámci těchto modelů nestarají o vytvoření vlastního mediálně-propagačního obrazu.

Článek lze označit za velmi inspirativní a podařený i ze stylistického hlediska. Chybělo mi jen zasazení problému do širšího historického kontextu. Pravděpodobně by to mohlo odvést pozornost od ústředního tématu *současné* producentské praxe. Zároveň navazují vymezené problémy příliš zjevně na ty, s kterými se potýkala československá kinematografie. Nedostatek scénářů a ironická neschopnost strategického řízení v podmínkách plánovaného hospodářství. Ignorování literární přípravy je věc pro delší diskuzi – byla totiž důsledně prováděna, ale dostala se touto důsledností do jiného extrému. Nicméně, vzhledem k záměrům textu, lze moji výčitku považovat spíš za okrajovou.